

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben Félévre 6 K, negyedévre 3 K - t.
 Vidéken " 6 K, " 4 K 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszal.
 az udvarban átul.

A tiszántuli egyházkerület közgyűlése.

Uj egyházi törvények

Az egyetem ügye

Első nap.

Debrecen, május 29.

(Saját tudósítónktól.) Hazánk terjedelmére is, népességére is legnagyobb ev. ref. egyházkerülete, a tiszántuli, tegnap kezdte meg több napra terjedő tavaszi közgyűlését ritkán tapasztalt érdeklődés mellett. Magyarozata különben a gazdag tárgysorozatot.

Megjelentek s a tárgyalás iránt mindvégig kitartóan érdeklődtek: Thaly Kálmán dr., Tisza István gróf, kit abból az alkalomból, hogy a dunamelléki ev. ref. egyházkerület főgondnokává választotta, élénken üdvözöltek s aki új tisztsége dacára sem távozik el családjának hagyományos egyházkerületéből, továbbra is megmarad az egyházkerület ügyei iránt tanúsított jó indulatában és érdeklődésében.

Most is sürűn felszólat; értékes, mély szintű hozzászólásaival általános érdeklődést ébresztett s

többször módosítást is nyújtott be. Érdekes, hogy a politika letört „erős keze“ az egyház-törvények végrehajtásának magyarázatánál szemernvit sem hajlandó engedni a formából, még a lényeg kedvéért sem. Ugy látszik, ama híres, nov. éjjeli ülés tanulságaiból a politika embere okult. Hiányzanak azonban Mezőssy Béla és Tóth János államtitkárok; előbbi a képviselőházban most tárgyalás alatt levő cseléd-törvényjavaslat tartja távol.

Volt egy eléggé hüen nem festhető, kedves jelenete is a tegnapi közgyűlésnek s ez nem más, mint Kiss Aron püspöknek 15 évi püspöksége alkalmából rendezett ováció.

Valóban megható és feledhetetlen az a jelenet, amikor a közgyűlés felállva, lelkesen éljenezve, kitörő örömmel fogadta az ősz lelkipásztort, kinek szemében, meghatottságában, örömkönyvek csillogtak; átszellemült arcáról a jóságos öröm sugárzott alá, egyformán jót, Isten áldását kívánva az őt annyira szeretettel ünneplőknek. Az impozáns üdvözlés megújult az ősz lelkipásztor köszönő szavai nyomán, valamint távozása alkalmával.

A tegnapi közgyűlés iktatta egyébként tisztébe Baksa Lajos dr.-t, az új világi aljegyzőt. Na-

gyobb viták voltak a debreceni egyetem ügyénél s az új egyházi törvények végrehajtása tárgyában előterjesztett javaslatok körül. Az debreceni egyetem ügye egy rövidke lépéssel előbbre haladt, a mennyiben két újabb tanszék felállítására javaslattétellel bizták meg a főiskolai gazdasági és igazgató-tanácsot s ha az alap meglesz, úgy őszszel meghirdetik rá a pályázatot.

A közgyűlés első napjának lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

A gyűlés megnyitása.

Kevéssel kilenc óra után megjelent az emelvényen Dégenfeld József gróf főgondnok és Kiss Aron püspök helyettesítésében Dávidházy János esperes, mint elnökök, Dicsőffy József főjegyző és Sass Béla aljegyző.

Dávidházy János megható imája után, melyet a közgyűlési tagok állva hallgattak meg, Dégenfeld József gróf főgondnok mondott megnyitó beszédet, melyben megemlékezett a református egyház halottjairól: Hegedűs Sándorról, Korsós Benőről, Vadai Ferencről és Krucsó Lajosról. Majd jelenti, hogy Szegesvári József esperes agg korára való hivatkozással, tisztéről lemondott; lemondását az egyházkerületi közgyűlés sajnálattal vette tudomásul. Az ősi közgyűlés óta a dunamelléki ev. ref. egyházkerület főgondnokává a kerület egyik nagynevű és munkás egyházmezei gondnokát választotta meg, Tisza István grófot, a kit azonban, mint örömmel jelentheti, nem veszt el a tiszántuli ev. ref. egyházkerület, mert itteni

Az első jelenet.

Ebéd után alig két hetes menyecske feleségemmel beszélgettem.

— Érdekes levelet kaptam ma az apádtól, szóltam neki.

— Ugy? Hol van? — kérdezte fiatal feleségecském.

— Valahol a zsebemben... mindjárt megnézem. Mégis csak különös, hogy pár nap alatt milyen csomó levél gyűlik össze az ember zsebében! Azok közt lesz valahol... óh!...

Hirtelen eldugtam egy levelet.

— Milyen levél az!

— Milyen levélről beszélsz?

— Te nagyon jól tudod. Arról, a mit olyan hirtelen eldugtál.

— Nézd... itt az apád levele, szóltam és nem is hajtottam az ő kérdésére.

— Add ide a másik levelet.

— Miféle másik levelet? Hiszen én az apád levelét kerestem.

— Igen, tudom... de én a másikat akarom látni, a melyet eldugtál a zsebedbe.

— Melyik zsebembe?

— Ne bosszants? A kabátod oldalzsebébe.

— Ebbe a zsebbe?

— Igen.

— No ezt a levelet nem kell látnod!

— Miért ne? add ide!

— Azt már igazán nem tehetem.

Édesem!

— És miért nem?

— Nem akarom, hogy azt a levelet lássad.

— Miért ne?

— Jer, szivecském, légy okos. Olvasd el a papa levelét!

— Kitől van az a levél, a melyet nekem nem akarsz megmutatni?

— Egy igen tisztességes valakitől, arról biztosítalak.

— Valami nőtől?

— Hm... hm...

— Nos... tudni akarom... látni akarom a levelet.

— Kérlek szépen, ne ragaszkodjál hozzá.

— Ugy! Van benne talán valami, a

mi kellemetlen volna reád nézve, ha elolvassám.

— Dehogyan is van!

— Valami talán, amit szeretnél, hogy el ne olvassam?

— Éppenséggel nincs. Kérlek, olvasd el az apád levelét.

— Az a nő talán felőlem ír valamit?

— Nem... igen... nem tudom. De miért nem olvasod az apád levelét?

— Sohasem bocsájtom meg neked, ha meg nem mutatod nekem azt a levelet.

— Sohasem bocsájtana meg, ha megmutatnám.

— Esküvőnk napján nem ígértük meg egymásnak, hogy sohasem lesz egymás előtt titkunk?

— De, édes fiam, hiszen az nem titok. Csak azért nem mutatom meg neked, mert nem akarlak bántani.

— No lám... milyen gyöngéd vagy! Hát csakugyan egy más nőtől van és nem akarod megmutatni!

A feleségem zokogni kezd.

ROSE DEZSŐ **alkyszerész** Debrecen, Piac-u., Hungária-kávéház mellett.
 ALKALMI ajándékok nagy választékban.

tisztét továbbra is megtartotta. Érintette továbbá a gazdag tárgysorozat egyes pontjainak fontosságát, többek közt a debreceni főiskolának küszöbön levő egyetemmel való fejlesztését. Végül megemlékezett arról, hogy a mostani tavaszi közgyűlésen van tizenötödik évfordulója az egyházkerület szeretett, agg püspöke, Kiss Áronnak püspökké választása és beigtatásának. Indítványozza, hogy a püspököt a közgyűlésen való megjelenésre küldöttség kérje fel s a közgyűlés nevében ő üdvözölhesse. Ezzel a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

Kiss Áron ünneplése.

Indítványát a közgyűlés egyhangulag elfogadta s a küldöttség tagjaiul Biki Károly vezetése alatt Marjay Pétert, Balogh Ambrust, Széki Pétert és Domahidy Elemért választották meg. A küldöttség néhány pere mulva riadó lelkesedés közt hozta magával a szeretett püspököt, ki édes örömmel köszönte meg az ovációt.

Mikor az emelvényen helyet foglalt a jubiláns püspök, Dégenfeld József gróf főgondnok meleg szavakban üdvözölte:

— Az eltöltött 15 év — ugymond — fejlődés korszaka volt. A midőn szeretettel üdvözölöm, kérem a hatalmas egék Urát, hogy évekkel hosszabbítsa meg drága életét, áldja meg az őz korral járó bölcseséggel és kiváló ítélő képességgel. Főtiszteletű és Méltóságos Püspök urat a jó Isten áldja és tartsa meg!

Riadó éljenzés hangzott fel az üdvözlés végével, mire Kiss Áron püspök könyekig meghatva, az örömtől remegő hangon a következőkben köszönte meg az üdvözlést:

— Méltóságos és főtiszteletű Egyházkerületi közgyűlés! Megengednek nekem, ha agg korom és gyengeségem miatt csak ülve emelem fel szavamat a közgyűléshez. Aggságom végn, 32 évi esperesi működés után méltónak tartott ezelőtt 15 évvel a főtiszteletű és méltóságos Egyházkerület püspökévé választani. Allhatatosságban igyekeztem megfelelni kötelességemnek, de ha nem tudtam mindenkiben megfelelni, úgy ne nekem tulajdonítsák azt. Most itt állok a végponton, áldom az Istent, hogy megengedte nekem, hogy a közönség előtt így beszélhessek, megköszönhessem azt a szeretetet, mellyel körülvettek, kitüntettek. Az utolsó perccig azt fogom kívánni, hogy az Isten sejtse ezt az egyházkerületet fontos missziójában, minden tagjának adjon ehhez egészséget!

Az utolsó szavak, melyeket az őz püspök remegő hangon, de tisztán, érthetően mondott, frenetikus tapsviharba és za-

— Azt mondom, hogy nem egy más nőtől van.

— Hát még hazudsz is? Az előbb azt mondtad, hogy igen.

— Bocsánat! Én csak azt mondtam, hogy egy nőtől van!

— Nos hát! Ha egy nőtől van, csak egy más nőtől lehet. Az ilyen kifogás igazán nevetséges.

A feleségem folyton zokog.

— Nos hát nem bánom, ha mindenképp látni akarod a levelet, fogd, itt van.

A levelet odadobom az asztalra.

— Nem akarom látni, miért nem mutattad meg mindjárt?

Az asszony még sir egy kicsit, aztán lopva oda néz a levélre. Hirtelen a kezébe fogja.

— Hogyan! Hát még fel sincs bontva. Különös! Oh... te szívtelen ember!... Hiszen ez az a levél, melyet még a mult kedden adtam át neked, hogy beledobod a levélszekrénybe!

A függöny legördül.

jos éljenzésbe fultak. Az ünnepeket őz alakja, örömtől sugárzó arca az igaz szívből ünneplők serege által körülveve, valóban megható, felemelő látvány volt.

A zajos ováció csak percek múltán csillapult le, amikor Biki Károly esperes állott fel s indítványozta, hogy ugy Dégenfeld József gróf főgondnok üdvözöl, mint Kiss Áron köszönő beszéde a közgyűlés jegyzőkönyvébe teljes terjedelmébe vétessék be, emlékezetül a szép jelenetnek.

Az ünnepeket püspök ezután még kevés ideig időzött a közgyűlésen, majd törődöttségére való hivatkozással eltávozott a közgyűlés lelkes ünneplésének megújulása közben.

A közgyűlés megalakulása.

Ezután áttértek a közgyűlés megalakítására. A meg nem jelent tagokat Dicsőfi József főjegyző bejelentette, a megjelenteket pedig számbavették. Marjay Péternek és Berrey Józsefnek esperessé, Simouffy Imrének a debreceni ev. ref. egyház főgondnokává történt megválasztását örömmel vette tudomásul a közgyűlés.

Uj aljegyző.

A Bartha Béla dr. eltávozásával megürült világi aljegyzői állásra beérkezett szavazatok alapján Baksa Lajos dr.-t jelentették megválasztott aljegyzőnek.

Baksa Lajos dr. tüstént le is tette a régi egyházi törvények alapján az esküt, amelynek mintáját Sass Béla aljegyző olvasta.

Eskütétel után Baksa megköszönte megválasztását. „Azt tartom — ugymond, — hogy minden egyháztagnak kötelessége a reá bízott tisztelet elfogadni. Én nemcsak kötelességből, de örömmel fogadom el tiszteletet. S kérem a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületet, hogy tartson meg bizalmában továbbra is”. (Éljenzés.)

Az új aljegyzőt Dégenfeld József gróf főgondnok üdvözölte. Baksa Lajos dr. helyét azonnal el is foglalta.

Választások.

A közgyűlés folyamán megejtendő szavazások alkalmával beadandó szavazatok összeszámolására Görömbey Péter esperes elnöklété alatt Sinka Sándort, Fráter Barnabást, Szele Györgyöt és Futó Andrást választották meg.

A Tisza István gróf lemondásával megüresedett zsinati rendes tagsági helyet Ujfalussy Béla főjegyzővel töltötték be; ezen kívül még két póttagot is választottak.

A debreceni ev. ref. egyház felsőbb leányiskolájának és tanítónőképző intézetének igazgatótanácsába Dóczy Imrét és Balogh Ferencet választották meg további 3 évre.

Az egyetem ügye.

Az egyházkerületi pénzügyi bizottság jelentése kapcsán felszínre került a máramarosszigeti ref. jogakadémia anyagi segítésének ügye és a debreceni egyetem kérdése is. Ugyanis a pénzügyi bizottság a felémelt államsegély miként leendő elosztására adott elő véleményes javaslatot, amely szerint 20 százalék a népiskolák államosításának megállapítására fordítassék, míg 10 százalék az egyházkerület által a debreceni ref. egyetemen létesítendő tanszék céljaira tőkésítessék.

Tisza István gróf: Sajnálattal látja, hogy a máramarosszigeti jogakadémia igazgatótanácsának segély iránti kérelmét ezzel kapcsolatban nem intézték el. Igaz, hogy későn gondoltak erre, mert mindig reménykedtek a rosszabbodó helyzet jobbrafordulásában. Eseteli a máramarosszigeti jogakadémia immár válságosnak mondható helyzetét és a régebbi időkből való fejlődését. Ma már nemcsak nem fejlődhetik e szép intézmény, mely a magyar kulturának

és a protestánsizmusnak oly előretolt bástvája, hanem még visszajelődés állott be. Ugyanis a tanuló ifjuság száma évről-évre apad, míg 8 évvel ezelőtt 153 hallgató volt, addig ebben az iskolai évben 95 volt. Nagyon szomorúan jellemzi a fiatalság, de a társadalom felfogását is, hogy a tanuló ifjuság oly helyekre vágyik, hol minden komolyabb ambíció nélkül haladhat előre. Ugyanis azért hagyják el az intézetet, mert a párbeszédi vizsgák kötelezők. Rátér azután arra a körülményre, hogy a máramarosszigeti jogakadémia fentartása egyenesen a befolyó tandíjakra van bázizozva s körülbelül 120 hallgatóra van szükség, hogy a nagy óvatossággal és körültekintéssel megállapított költségvetés megállhasson. Most is már hiányzik a kellő létszámból 25 hallgató, az előállott hiányt csakis úgy lehetett eltüntetni, hogy egy a véletlen folytán megüresedett tanszékét nem töltötték be, az előadandó tárgyakat a meglevő tanárok közt osztották fel. Epp azért indítványozza, hogy az államsegély további 5 százaléka a máramarosszigeti ref. jogakadémia céljaira bocsáttassék azzal, hogy a szükséglet fedezése után fentmaradó rész tőkésítessék. (Éljenzés.)

Dégenfeld József gróf elnök: Bár ismeri a máramarosszigeti jogakadémia kétséges helyzetét, még sem tud a Tisza által előterjesztett indítványhoz hozzájárulni. Az államsegély felosztásánál első tekintettel kell lenni a debreceni ev. ref. főiskolára, a melyből mielőbb egyetemet kell létesítenünk. Míg a máramarosszigeti jogakadémiát itt nem lehet annyira előlérbe tolni, mert csak éppen olyan iskola, mint a többi, az egyházkerületbe tartozó lyceum. Nem fogadhatja el az előterjesztett indítványt, mert nagyon is megtámadná a 60 százalék tőkésítésre ezant államsegélyt. Ez alapot különféle terhek apasztják így is, mint a zsinat és konvent közös költségei, a szegény egyházközségeknek méltánylandó esetében elvállalt terhei. Azonban hajlandó volna, ha más alap terhére, például ha a tűzkármentesítési pénztárból adnának a máramarosszigeti jogakadémia céljaira évi segélyt. Vagy pedig adjon most a közgyűlés a folyó év szeptember havától folyósítandó segélyt s utasítsa a pénzügyi bizottságot, hogy az őzi közgyűlésre mutassa be az alapot, melynek terhére a folyósítás történjék.

Tisza István gróf: Nehéz szívvel tesz le jól megfontolt indítványáról, mert előtte fő az, hogy az egyházkerület ügyeinek vezetésénél teljes egyetértéssel járjanak el. Hát nézzük meg azt a minimumot, amellyel szorult helyzetéből kisézithető a máramarosszigeti jogakadémia. Ez pedig a most fenálló viszonyok szerint 2500 koronában állapitható meg. Indítványozza tehát, hogy a máramarosszigeti jogakadémiának 2500 korona évi segélyt adjon az egyházkerület, a fedezeti alapnak az őzi közgyűlésen leendő megállapításával.

Baksa Lajos dr. aljegyző a máramarosszigeti igazgatótanács kérvényéből részletet olvas fel, mely a Tisza gróf által előadottakat igazolja. Részéről 4000 korona évi segély megadását tartaná célszerűnek.

Tisza István gróf és Dégenfeld József gróf főgondnok újabb hozzászólásai után Dóczy Imre középiskolai felügyelő állott szólásra s mivel a pénzügyi bizottság javaslata oda konkludál, hogy az államsegély 10 százaléka a debreceni ref. egyetemen létesítendő egy tanszék céljaira tőkésítessék, hatalmas érvekkel támogatott beszédben rámutat annak a szükségességére, hogy a már megkezdett uton megállani nem lehet, a kiépítésben levő tanárképzőt egészen sürgősen ki kell építeni. Ismerteti az ügy előkészítését. Azon az állásponton volt akkor is, most is azon van, hogy a javasolt egy tanszék mellé még legalább egy tanszék

Tolnai Dániel cipőraktára Debrecen, főpiac 49. főpostával szemben.
Legnagyobb választéku raktár, első rendű minőségű cipőkben. Telefon 501. sz.

sürgősen állítson fel az egyházkerület a debreceni főiskolában. Mert így két, esetleg három tanszékkal még nincs elérve a kívánt cél, a protestáns egyház s eszmék céljaira még mindig nem lesz protestáns egyetemen tanárjelölt nevelve, nem lehet itt szakvizsgáló bizottság. A lehető legnagyobb erélyvel utána kellene nézni, hogy nem bírnának-e meg még két katedra jövedelmének fedezetét a filológiai alapok. Így, a mai látható helyzetben nem juthat el a főiskola oda, hogy legalább két szakvizsgáló csoport el tudná látni a szükségletet. E szempontok vezették az ügy előkészítésénél is, most is. Epp azért az előadott indokokra való tekintettel utasítsa az egyházkerületi közgyűlés a főiskolai igazgató tanácsot, hogy két klasszika-filológiai újabb tanszék létesítéséről a begyűlt alapok terhére gondoskodjék, illetve az őszi közgyűlésre adjon véleményes jelentést. (Eljézés.)

Balgh Ferenc ugyanazon, igazán megszívlelendő indokok alapján elfogadásra ajánlja a Dóczi Imre javaslatát.

A vita ezzel véget ért; a közgyűlés a pénzügyi bizottság javaslatát, miszerint 20 százaléka az államsegélynek a népiskolák államosításának meggyátására fordítandó, elfogadta Degenfeld József gróf főgondnok által ajánlott azon módosítással, miszerint a kivitel mikénti végrehajtásáról az esperesi kar bizassék meg javaslatával. Elfogadta a közgyűlés a pénzügyi bizottság javaslatának további részét is, miszerint az államsegély 10 százaléka a debreceni főiskolán az egyházkerület által felállítandó új — immár sorrendben harmadik — tanszék céljaira fordítassék, illetve tőkésítessék, a Dóczi Imre által benyújtott indítványnak határozattá emelésével, miszerint két újabb tanszék felállítása, költségei fedezése, alap kitüntetéssel a főiskolai gazdasági tanács, illetve igazgatótanács megbízatik.

Elfogadja egyben az egyházkerületi közgyűlés Tisza István gróf indítványát, miszerint a máramarosszigeti jogakadémia céljaira 2500 korona évi segélyt ad a kerület a fedezeti alaphoz ősszel leendő meghatározásával.

Végül nagy éljenzéssel elfogadta az egyházkerületi közgyűlés Degenfeld József gróf főgondnok azon indítványát, hogy az államsegélynek a tőkésítésére szánt 60 százalékon felül maradt részből 10 százaléka a főiskolai régi tanárok fizetékiesítésére fordítassék azzal, hogy ha az állam bármikor kiegyenlítené a tanári fizetést, a szóban forgó kiegyenlítés beszüntetendő.

Az új egyházi törvények végrehajtása.

Dél felé járt már az idő, mikor a közgyűlés kitartó érdeklődés mellett a második budapesti országos református zsinat által alkotott s 5 felsége, a király által 1907. évi február hó 14-én jóváhagyott és megerősített új egyházi törvények, I—IV—VI. és VII. törvényekkel végrehajtása tárgyában, az egyházkerületi elnökség által ad hoc összehívott egyházkerületi értekezlet által tett javaslat tárgyalásához fogott. A terjedelmes javaslatot Baksa Lajos dr. aljegyző adta elő nagy szakértelemmel.

Az egyházkerületi közgyűlés nagyobbára elfogadta a bizottságnak különösen az átmeneti intézkedésekre vonatkozó javaslatait.

Első nagyobb vita a presbiteriumoknak a változott létszámokra való tekintettel leendő újja alakítása tárgyában indult meg. A bizottság javaslata abban áll, hogy az augusztus hó első napján életbe lépő egyházi törvény rendelkezései mellett a presbiteriumok most maradjanak úgy megalkotva, a hogy vannak s csak a ciklusok idején válasszanak már az új törvény alapján.

Tisza István gróf liberális szellemű

beszédben mutatja ki a bizottság konzervatív javaslatának hibáit. Mert a forma, mely itt a fő, megtartandó s annak be nem tartása által már megsértetik a törvény. (Eljenzés.) Indítványozza azért, hogy az egyházkerületi közgyűlés rendelje el, hogy a törvény életbelépéséig, folyó évi augusztus hó első napjáig a változott számmal megállapított presbiteriummal bíró egyházközsegek alakítsák újra presbiteriumaikat.

Sulyok István temperamentumos beszédben mutatja ki, hogy a gyakorlati élet szempontjából Tiszának igaza van. A formai hibát kerülni kell. Epp azért elkerülhetetlenül szükséges a presbiteriumok újjaalakítása.

Szele György: A bizottság javaslatának megtétele alkalmával különös tekintettel volt azon egyházközsegekre, amelyekben ma nagyobb számú tiszakkal bíró presbiterium van, mint a milyent az új egyházi törvény megállapít. Álláspontja helyességének igazolásul példát is hoz fel. Tizenkét évi ciklus alatt anélkül, hogy akárkinek az önérzete megsértődne, az új törvények szelleme szerinti új presbiterium lesz megválasztva. Erre alkalom nyílik a három évenként kilépő tagok újja választásánál. Ajánlja a bizottság javaslatát elfogadásra.

Tisza István gróf után, ki a helyzetnek így formán előálló bonyolódottságára utal s bizonyítja a bizottság javaslatának helytelenségét, még Degenfeld József gróf főgondnok és Baksa Lajos dr. szólaltak fel.

Végül is az egyházkerületi közgyűlés nagy szótöbbséggel Tisza István gróf módosított indítványát fogadta el, miszerint csak azon egyházközsegekben alakítandó újra a törvény életbelépése napjáig a presbiterium, hol a presbiterium tagjainak száma változott, már akár növekedés, akár apadás folytán.

Nagyobb vita még a II. törvényekkel 1. §-ának végrehajtására vonatkozó javaslatnál indult meg, amely arról intézkedik, hogy folyó évi augusztus hó első napjától fogva bármely egyházközsegekben szabadon választhatók mindazok a lelkészek, tanítók, helyettes vagy segédlelkészek, kik a törvényes követelményeknek megfelelnek, illetve a megkivánt vizsgákat sikerrel letették.

Felszóltak Tisza István gróf, ki módosítást is ajánlott, Papp Imre, Thaly Kálmán és még többen. Végre is a közgyűlés a bizottság javaslatát emelte határozattá.

Elnök Degenfeld József gróf főgondnok 1 óra után felüggesztette a közgyűlést s annak folytatását a mai nap délelőtti 9 órájára tűzte ki. Ma első sorban is a főiskola ügyei kerülnek tárgyalás alá, ezek közt a két új bölcsészeti tanszak és az üres orvostanári állás betöltése.

Tegnap délután az Andaházy-Szilágyi intézetbe történtek felvételek, majd az egyházkerületi egyházi értekezlet nagy választmánya tartott ülést. Ma délután fegyelmi ügyeket tárgyaltak.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Jenny Eliz távozása. A helybeli ev. ref. egyház felsőbb leányiskolájának és tanítónőképző intézetének internátusától az illetékes körök sajnálatára a folyó iskolai év végével Jenny Eliz helyettes igazgatónő megválnak.

Kérelem a tanügy barátaihoz! Debreceni református egyházunk az évenkénti közvizsgálatok alkalmával, régi idők óta, könyvjutalomban szorkta részesíteni a népiskolák kiválóbb szorgalmu tanulóit, mely célra évenként 200—300 koronát fordít és fordíthat. Ez összeg azonban a megsaporodott iskolák — s ezekben a ki-

tűnő tanulók nagy számához képest, ma már elenyészően kevés; feljebb pedig — a rendelkezésre álló alapok teljes kimerültsége miatt — nem emelhető. Ugyanazért egyháztanácsi határozat alapján s támaszkodva egyeseknek már eddig is megvilágozott, ily irányu jóindulatára, tiszteletteljes bizalommal kérem a népiskolai tanügy buzgó híveit, hogy a fentebb említett nemes célt, 6—12 éves gyermekeknek való jó könyvek adományozása által előmozdítani kegyeskedjenek. A könyvadományok folyó évi június 15-ig alólírotthoz (Kossuth-u. 75.) küldendők. Debrecen, 1907. május 27. Szele György, iskolaszéki elnök.

Érettségi vizsgálaton kormánybiztosok. Most hozta meg a hivatalos lap az érettségi vizsgálati kormánybiztosok kineveztetését. Debreceni ref. főiskolánkban dr. Bartha Béla, jogakadémiánk volt jogtanára, jelenleg selmecbányai bányászati és erdőszeti főiskolai tanár fogja a tanügyi kormányt az érettségi vizsgálaton képviselni. Csiky Lajost Csurgóra, dr. Öreg Jánost Miskolcra, K. Kiss József nyug. tanárt Pápára nevezte ki hasonló megbizással a közoktatási miniszter.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A cselédtörvény általános vitája is inkább csak a Házon kívül izgatta a képviselőket, éppen nem csodálatos ilvenormán, hogy a részletes vitára csak azok kíváncsiak, akiknek módosításaik vannak. Szerencse, hogy legalább husz képviselő szorongat tekintélyes iratcsomagot a háza alatt, mert különben alig nyithatta volna meg Jusch Gyula elnök tíz órakor az ülést. A módosítókön kívül más nem jött el az ülésre.

Elnöki előterjesztések nem voltak s így a jegyzőkönyv felolvasása után azonnal átér a ház

a cselédtörvényjavaslat

részletes tárgyalására.

A negyedik szakasznál Bozóky Árpád szólalt föl s azzal a megokolással, hogy az eredeti szövegezés a gyámügyi törvénnyel ellenkezik, a kiskorúak szerződés-kötési jogára vonatkozólag módosítást nyújtott be.

Kelemen Samu stílárius módosítást ajánl.

Mezőfi Vilmos pártolja Bozóky indítványát és egyuttal Darányi miniszter kívánságához képest beutítja a cselédség megbízóleveleit, amelyből kétségtelen, hogy nem megbízás nélküli ügyvivő. Kétszáz-tizenöt uradalom cselédei kérték fel arra, hogy a cselédtörvényjavaslat ellen küzdjön.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter nem fogadja el Mezőfi és Bozóky indítványát, csak Kelemen Samuét hajlandó magáévá tenni.

Az elnök: Mezőfi és Bozóky indítványát nem lehet szavazásra bocsátani, mert a ház még tegnap döntött az indítványokról. Nem ilyen volt ugyan a szövegezésük, a tartalmuk azonban ugyanaz volt.

Bozóky Árpád a házszabályokból bizonyítja, hogy a ház az indítványokról határozhat.

Az elnök hozzájárul Bozóky álláspontjához s fölteszi a kérdést.

A ház a szakaszt Kelemen Samu módosításával fogadja el.

Az ötödik szakasznál Vászárhelyi Dezső, a földmívelésügyi bizottság előadója módosítást ajánl, hogy szóbeli szövegszerűen a

Clück Ede

férfi- női- és gyermekcipő áruházába már megérkeztek a

tavaszi cipő újdonságok

Piac- és Kossuth-
utca sarkán,
a Kistemplommal
szemben.

gazda eselédje kívánságára köteles a bérlevél kiadására.

Beniczky Elemér: Indítványozza, hogy a fölmondási idő alatt még kiállítani se lehessen utleveleket. Ajánlja, hogy a kiskorú eseléd fölmondás nélkül is elhagyhassa helyét, ha szüleivel együtt akar kivándorolni.

Nagy Sándor azt kívánja, hogy eseléd, ha akar, akkor is kaphasson utlevelet, ha nem is mondott föl, mert a gazdának nem is lehet érdeke, hogy eselédjét erőszakkal visszatartsa.

Petrogally Oszkár nem járul ugyan Nagy Sándor javaslatához, de az ellen nincs kifogása, hogy az utlevélkiállítás tilalmát a legszükségesebb korlátok közé szorítsák. Olyan módosítást ajánl, hogy kivételes esetekben a földművelésügyi miniszter beleegyezésével a belügyminiszter a szolgálati időben is kiadhassa az utlevelet s megkaphassa a eseléd az utlevelet az első év végén is, ha egy évnél továbbra szerződött el.

Mezősi Vilmos több módosítást nyújt be. Az első szerint a szerződéskötéskor annak tartalmát a jegyző magyarázza meg a eselédnek. A második indítványa hasonló Nagy Sándor módosításához. Nem szabad a eselédet szabad költözködési jogában korlátozni, mert a szabad költözködési jog biztosítása egyben az akotránynak is.

Kállay Tamás indítványozza, hogy a gazda csak írásban köthessen szerződést eselédjével. Szóbeli megállapodások ne legyenek érvényesek.

Pető Sándor hozzájárul Nagy Sándor módosításához s Víz Ferenc is támogatja azt.

Ernst Sándor a bérlevélnek minden esetben és minden körülmények között való kiadása érdekében szólalt föl. A munkásügyi bizottság szövegezést fogadja el, amely előhaladást jelent a földművelésügyi bizottság szövegezésével szemben.

Bozóky Árpád szintén a bérlevél kiadása mellett van. A kivándorlás korlátozását csak a kivándorlási törvény érheti el.

Bródy Ernő csatlakozik Nagy Sándor indítványához.

Erestyenszky Kálmán módosítást ajánl, hogy a eselédnek csak abban az esetben adjanak utlevelet, ha a gazda szerződéses.

Kaufmann Géza nem fogadja el Nagy Sándor indítványát. Ha nem kötik feltételekhez az utlevelek kiadását, a szolgálati szerződést illuzóriussá tesszük. Az eredeti szöveg elfogadását ajánlja.

Gaal Gaszton Beniczky és Petrogally módosításait fogadja el.

Filipp János az eredeti szöveget fogadja el, az összes módosítások mellőzését kéri.

Návay Lajos tányosnak tartja a gazdaközönség óhaját, hogy a szerződés tartama alatt a eseléd ne kaphasson utlevelet. De számolni kell rendkívüli körülményekkel, amelyek elkerülhetlenné teszik a kivándorlást. Azért Petrogally módosítását fogadja el. Legyen egy hatóság, amely a gazda és eselédje között felmerült vitás ügyekben döntson. Leghelyesebb volna, ha kimondanák, hogy a belügyminiszter a földművelésügyi miniszter meghallgatása után kiadhatja az utlevelet a gazda akarata ellenére is. Ilyen értelmű módosítást nyújt be.

Az elnök a vitát bezárja s tíz percre felfüggeszti az ülést.

VÁRMEGYE.

Darányi és Mezőssy Hajduböszörményben. Nagyban folynak az előkészületek a hajduböszörményi Boeskey-szobor leleplezésére.

A 3 napig tartó ünnepégek szombaton kezdődnek. A szoborleleplezés vasárnap, június 2-án lesz. A kormányt a leleplezési ünnepélyen Darányi Ignác földművelésügyi miniszter és Mezőssy Béla államtitkár fogják képviselni. Az erről szóló értesítés tegnap érkezett meg a vármegyéhez. Eddig már harminc képviselő jelentette részvételmét a leleplezési ünnepélyen.

Az épülő telefonhálózat. A balmazújvárosi vonalon serényen hozzáálltak a telefonhálózat kiépítéséhez. A munkálatokat Buzás Elemér főmérnök vezeti és a jövő hénap végéig be is fejezi, úgy hogy aratásra már virán csilingel a telefon: Halló, Balmazújváros!

Életunt aggastyán.

Felakasztotta magát.

Az élet nehéz küzdeleibe belefáradva tegnap öngyilkossá lett Balázs János nádudvari lakos. A 75 éves aggastyán nagyon érezte a magas korrall járó gyöngeségeket, nehéz lélegzés, köhögés, gyomorfájás mindennapos volt nála. A legesekélyebb időváltozás befolyással volt egészségi állapotára, nem ehetett meg egy falatot, hogy attól ne félt volna, nem-e árt meg.

Az aggastyán sokszor napokon át fektült ágyában teljesen elhagyatva. A magány ilyenkor kétszerre rosszabbnak tűnt fel előtte. Elte végén, a sir szélén sokszor óhajtott a halált. A betegség és magány életuntá tették s öngyilkossá lett.

Tegnap reggel kis szobájának mestergerendájára felakasztotta magát. Az udvarban látkok csak déiben vették észre, azonnal levágták, de sejtetni rajta már nem lehetett, Balázs János ekkorra már kiszenvedett. Az öngyilkosságot táviratban jelentették az ügyészségnek, mely az eltemetésére az engedélyt megadta.

A VÁROSHÁZARÓL

Kiszélesítik a Pásti-közt. A belügyi kormány jóváhagyta a közgyűlésnek a Pásti-köz kiszélesítésére vonatkozó határozatát. A tanács még az idén megteszi az intézkedéseket, hogy ez a csuf, piszkos zug rendes utcává legyen.

Világítási bizottsági ülés. A város világítási bizottsága ma délután 5 órakor tart ülést Korner Adolf tanácsnok elnöklése alatt.

Térkép a Hortobágyról. Régi hiányt köteles pótolni a város. Eddig ugyanis a város hortobágyi birtokának térképe nem volt meg a telekkönyvi hatóságnál. A debreceni törvényszék a térkép felvételét elrendelte és június 3-ától 8-áig fogja a térképfelvételt eszközölni. A tanács Berényi Gábor mérnököt és Farkas Albert mátai biztost bizta meg, hogy a térképezésnél jelen legyenek a város nevében.

Kórházbizottsági ülés. A város kórház-bizottsága pénteken délután 4 órakor tart ülést, amelyen a kórház jövő évi költségvetését fogják tárgyalni.

Közgyűlés a gazdasági egyesületben. A debreceni gazdasági egyesület június 9-én délelőtt 11 órakor tartja évről-évről közgyűlést.

Nem D. V., hanem D. G.

Hol az igazság?

Nem a tanács, a gazdák részén.

Többször foglalkozott már a „Debreceni Ujság” teljes tárgyalgossággal azzal az elire állított kérdéssel, hogy joga volt-e a tanácsnak a törzsgulya növendék-jóságait az eddigi szokástól és gyakorlattól eltérőleg D. G. bélyegző helyett D. V. jelzésű bélyegzővel megbillagoztatni.

Az eset akkor pattant ki, amikor Polgári Bálint és Szentesi János gazdák, a szerintük sérelmes és önkényű határozat végrehajtását megakadályozták. A gazdák helyeselték eljárásukat, amely kétségtelenül jogos volt, mert hiszen a törzsgulya nem a városé, hanem a gazdáké, akik „Jegyzetek a törzsgulyára vonatkozó adatokból” címen röpiratot is adtak ki, amelyből nemcsak a D. G. bélyegző használatának jogosultsága, de a törzsgulya tulajdonjoga is kitűnik.

Kimutatják, hogy a Tisza ármentesítő-társulat által kivetett szabályozási költséget a legeltetésre jogosított gazdák fizették, ők alapították meg a „Tisza ármentesítő pénztár”-t is. Miután az ármentesítésre szükséges kölcsönt a legeltetésre jogosítottak részére vette föl 1878-ban a polgármester és miután a jóságartó közönség tulterhelteése nélkül csak úgy volt biztosítható a kölcsön és kamat törlesztése, ha 2000 hold földet kihasítanak a Hortobágyból, a gazdák belementek a hasznosításba, de kikötötték, hogy a 2000 hold föld visszacsatoltassék később megmáshathatatlannul a hortobágyi legelőhöz.

Fel is vették a kölcsönt a város által képviselt egyes jogosult birtokos lakosok — terhére. Ez történt 1878-ban. A következő évben a gazdasági egyesület emlékirata alapján megalapították a törzsgulyát a legeltetésre jogosítottak tulajdonát képező Tiszaármentesítő pénztár 12.000 forint meghaladó pénztári maradványából. Megállapították azt is, hogy a gazdaközönség tulajdonát képező törzsgulya marháit D. G. bélyegzővel süttessenek.

Negyed század után a tanács elrendelte a D. V. bélyegző használatát, mintha a tulajdonjog őt illetné. Jól teszik a gazdák, ha a kérdést végleg tisztázzák, mert jogaik rövidesen kétségessé válnak és ne feledjék, hogy a közgyűlésen — már nincsenek többségben.

Megbízhatóan tartós és fess Női fél czipők
KÖZPONTI CIPŐ ÉS KALAP ÁRUHÁZBAN Dréher sörösarnok mellett. Telefon 435

Uj, modern szálló.

Amire rég szükség van.

Részvénytársaság alapítása.

Debrecen városa hatalmas fejlődés előtt áll. A forgalom az utóbbi 10 év alatt megsokszorozódott, a kereskedelem fellendült. A város áldozatkész vasuti politikája olyan gócponttá fogja tenni Debrecen nemsokára, hogy egyetlen vidéki város sem fog vele versenyezni.

Az idegen forgalom emelkedésével azonban szomorúan kell tapasztalni, hogy a városban nincs egyetlen olyan modern szálló sem, amely az igényeket kielégitené. A város nagyobb szállója, az „Arany Bika” már elavult és csöppet sem modern.

Fölmerült tehát a kérdés, hogy szükség van-e új, modern, a mai kor igényeinek mindenben megfelelő új szálló építésére? A felelet erre más nem lehet, mint az, hogy igenis van, sőt ez a vállalkozás ki is fizetné magát.

Ez ügyben tegnap a debreceni kereskedelmi és iparbank helyiségében értekezlet volt, amelyen részt vettek a többek közt dr. Löfkovits Márton, Pavlovits Károly, Fürst Ödön, Tóth István, Fisch Lajos, Hegedüs Jenő, Forrai Ernő, dr. Freund Jenő, Reichmann Armin, Ullmann Salamon, Konez Lajos, ifj. Schwarcz Vilmos, Moskovits Jenő, Lukács Vilmos, Ernst Fülöp, Balázs Bertalan, Hartstein Péter, Hajnal Simon, Emerich Adolf és Hauer Bertalan.

Az értekezlet hosszas eszmecsere után egyhangulag kimondta, hogy az új, modern szállóra szükség van. A szállót két emeletre tervezik, benne több táncteremmel, fürdővel, légfűtéssel, villamos világítással, kávéházzal, éttermekkel, 150—200 szobával, külön helyiségekkel, stb. Az építés 1.600.000 koronába kerülne.

Természetesen részvénytársasági alapon lehet csak a szállót létesíteni. A tervezet elkészítésére bizottságot választottak, amelynek tagjai lettek: Löfkovits Arthur, Pavlovits Károly, Tóth István, Fisch Lajos, Fürst Ödön, Hegedüs Jenő, dr. Freund Jenő Forrai Ernő.

UJDONSÁGOK.

* **Urnapja.** Holnap, csütörtökön, Urnapján a róm. kath. templomban az istentiszteletet a következő sorrendben tartatnak: reggel 6 órákor miséznek Nyári Ignác, 7 órákor Barabás György, 8 órákor az úrnap napi nagymiséjét Gróh Ferenc prépost, plébános végzi szegédlettel; körmenet után Papp János esp. plébános prédikál; 11 órákor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molár K. Dezső h. isk. igazgató mond; fél 12 órákor dr. Kovács István miséz. Délután 3 órákor vecsernye, fél 6 órákor rózsafüzér, 6 órákor szent beszéd és lytánia.

* **Gyászmise Wolafkáért.** A debreceni Szent László daleylet, elhunyt védnöke, dr. Wolafka Nándor püspök halálának évfordulóján gyászmisét tartat a róm. kath. templomban, melyet Gróh Ferenc prépost, plébános fog végezni. A gyászistentisztelet ma, 9 órákor lesz, melyre nemcsak a dalos-egyesület pártoló és alapító tagjait, hanem a megboldogult püspök tisztelőit is meghívja az elnökség.

* **Tisza István gr. Debrecenben.** Tisza István gr., volt miniszterelnök tegnap városunkba érkezett s pár napig a tiszántuli ev. ref. egyházkerület közgyűlésén részt vesz. Abból az alkalomból, miszerint a dunamelléki ev. ref. egyházkerület főgondnokává választotta, a közgyűlés nevében Degenfeld József gr. elnök üdvözölte.

* **Személyi hírek.** Juhász Mihály kir. tanácsos, Hódmezővásárhely r. t. város polgármestere, Szabolcska Mihály temesvári ref. lelkész, a kiváló poéta a most folyó egyházkerületi közgyűlés alkalmából Debrecenben időznek.

* **Áthelyezés.** Az államvasutak igazgatósága Jakabházy László főellenőrt Budapestről, az igazgatóság forzálni osztályából a debreceni üzletvezetőség mellé rendelt számososztályhoz helyezte át.

* **Kiss Áron püspök ünneplése.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerület érdemekben gazdag, ősz püspökét, Kiss Aront, abból az alkalomból, miszerint a tegnapi tavaszi egyházkerületi közgyűlésen mult 15 éve püspöki beiktatásának, meleg üdvözlettel vették körül. A közgyűlés nevében Degenfeld József gróf főgondnok üdvözölte. A közgyűlésen lefolyt ünneplésről lapunk más helyén, az egyházkerületi beszámolóinkban adunk tudósítást. Délben 1 és fél órákor a közgyűlés tagjai teljes számban gyűltek össze az Angol királynő vendéglő éttermében, a püspök tiszteletére rendezett diszebeden. Itt is elhalmozták a jubiléumra a jelenlevők szeretetük és jókívánásuk kifejezésével.

* **Eljegyzés.** Emerich Samu, az Aszódy Mór rövidáru nagykereskedő cég cégveze ő e eljegyezte Mezei Lajos konyári földbirtokos szép és kedves leányát, Gizellát. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Dóczy-majális.** Minden diák szív álma, a Dóczy-majális június hó 7-én, pénteken lesz. A majális iránt természetesen nagy az érdeklődés.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalommal tudatjuk a legjobb férj, apa, nagyapja dédapja, illetve rokon néhai Stefanovits Tivadár élete 80-ik, boldog házasságának 48-ik évében, rövid szenvedés és a halotti szentségek áhítatos felvétele után folyó hó 27-én, délután 5 órákor bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 29-én, délután 4 órákor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a Hatvan-utca 74-ik számú gyászházban a Szent Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmiseáldozat az elhunyt lelkiüdvéért folyó hó 31-én, reggel 7 órákor fog az egek Urának bemutatattani. Végtisztességére rokonainkat, ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos özvegye: Stefanovits Tivadarné született Korbuly Mária. Egyetlen gyermeke: Stefanovits János. Veje: Abkarovics

József. Unokái: Abkarovics Gizella férjével Bocsány Jánossal, Abkarovics József, Abkarovics Aranka, Abkarovics János. Déd-unokája: Bocsány Mariska. Valamint számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Vetéssy Mihály „Kegyelet” tem. int. rendezi.

* **Tóth János üdvözlése.** Tóth János közoktatásügyi államtitkár tegnap az alábbi táviratot intézte a függetlenségi és 48-as párt elnökségéhez. Az igaz hazafiság péld nyképeit, Debrecen első kerületének választott tisztelőit eljelen üdvözölöm. Ünnepek nemcsak a nemzet halálját kiérdemelt Tualy Kálmánnak, hanem az ország függetlenségének, az igaz elvűségnek és haza szeretetének ünnepe, hazánk minden igaz függetlenségi polgára köszönetet, hálát mond a multért, Isten áldását kívánja a jövőben a debreceni igaz hazafiaknak. Tóth János, az országos függetlenségi és 48-as párt elnöke.

* **Harmincöt év után.** E héten pénteken érdekes vendégei lesznek az öreg collegiumnak. Messze földről, az ország különböző részéből számosan jönnek el azok, akik ez előtt harmincöt évvel: 1872-ben távoztak Debrecenből. Akkor, mint a fűtő ifjak az érettségi vizsga után, most fehéredő hajjal térnek az öreg iskola falai közé, hogy a régmult édes emlékein elmerengve örömmel üdvözölhessék egymást. Mindannyian a collegium kis tanácstermében fognak összegyűlni, onnan a Nagytemplomba mennek. Délben a nagyerdei vigadóban társasébed lesz. A vendégek közt többen lesznek olyanok, akiknek az élet kedvezett s a közéletben vezető szerepet juttatott.

* **Építő iparos-szövetség gyűlése.** Az építő iparos-szövetség tagjai tegnap délután gyűlésre gyűltek össze az ipartestület termében. A gyűlésen, melyen Tóth István elnökelt, a kiküldött bizottságok jelentéseit hallgatták meg a munkaközvetítéssel. Az egyes jelentéseket tudomásul véve, Tóth István kijelentette, hogy a munkaközvetítőt e héten felállítják s az már szombaton megkezdheti működését. A munkaközvetítés mindannyiójukra kötelező erővel bír.

* **Pénztárnok választás.** A debreceni kereskedők és iparosok bankjánál üresedésbe jött pénztárnoki állásra a pályázók közül Rác Józsefet, a h.-hadházi első takarékpénztár pénztárnokát választották meg.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnak: Lada Erzsébet ev. ref. 17 hónapos, Ilyés Lajos g. kath. 16 éves, Nagy Julianna ev. ref. 14 éves, Szabó Róza ev. ref. 22 éves, Pető Ferencné ág. ev. 30 éves, Mértén Józsefné g. kath. 59 éves, Berényi Frigyes r. kath. 6 hetes, Konez Jenő ev. ref. 3 hónapos, Figura Mária ev. ref. 42 éves, Stefanovics Tódor r. kath. 80 éves, Kiss Gáborné ev. ref. 45 éves, Jeney Péter ev. ref. 2 hónapos.

* **Dalestély a nagyerdei Vigadóban.** A városi daleylet június 5-én, a nagyerdei Vigadóban dalestélyt tart.

* **A nyelviskola 1906—7. tanévi nyilvános vizsgálatának sorrendje:** május 30-án, csütörtökön francia nyelv; alsó B. és középső A. osztály. Délután 6 órákor német nyelv; középső C. osztály. Délután 7 órákor angol nyelv, alsó tanfolyam. Május hó 31-én, délután 5 órákor francia nyelv; alsó A. osztály; német nyelv; alsó A. osztály. Délután 6 órákor francia nyelv; középső B. osztály. Délután 7 órákor német nyelv; középső B. osztály; német nyelv; felső tanfolyam.

*** Halálozás.** Néhai Pető Ferencné született Praller Vilma folyó hó 27-én, délután 2 óraker életének 30-ik, házasságának 1-ső évében elhunyt. Drága halottunk földi részei folyó hó 29-én, délután 3 óraker fognak az ág. evang. egyház szertartása szerint, a Hadházi-utca 20. számú házuknál tartandó gyászima után, a Péterfia-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezettetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt közeli és távoli rokonait, ösmerőseit szomorodott szívvél meghívjuk. Bánatos férje: Pető Ferenc. Bánatos szülői: Praller Vilmos és neje Ruzs Hermina. Testvérei: Gusztáv és Gyula. Apósa és anyósa: id. Pető György és neje Gombos Julianna. Sógornői és sógorai: Pető Julianna férjével Sztraka Józseffel, ifj. Pető György nejjével Jecs Rózával, Pető Gábor nejjével Tóth Juliánnával, Pető Mária és Pető Erzsébet, Borssy Lajos és kis fia Lajos. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

*** Aktalopás a főkapitányságon.** Meglepő felfedezést tettek tegnap a főkapitányságon. Több felbélyezett akta a főkapitány íróasztalának fiókjából eltűnt. Az akták különféle mulatságok engedélyezéséről szóltak s némelyiken 3—4 forint értékű bélyeg volt s ezek mind felülbélyegezetlenül heverték a fiókban. A felfedezés természetesen nagy felfordulást okozott a főkapitányságon és Végh Gyula azonnal vizsgálatot rendelt el. Az eddigi adatok szerint a lopás már hónapokkal ezelőtt történt s körülbelől 10—12 darab akta veszett el, melyen 125—127 korona értékű bélyeg volt. Az esetről Végh Gyula jelentést tett a polgármesternek és a főispánnak is.

*** Tíz éves találkozó.** Az 1896—97. iskolai évben a debreceni ev. ref. Collegiumban végzett iskolatársaimat tíz év előtt történt elhatározásunkhoz képest az 1907. év június hó 29. napjának délelőtti 8 órájára a debreceni ref. Collegium dísztermébe tíz éves találkozóra hívom össze. Jöjjetek el mindnyájan, kik csak tehetitek s kellemes viszontlátásban ujtsuk meg azokat az emlékeket, melyek kiolthatatlan emlékeket véstek mindnyájunk szívébe s melyek egy ember-életben csak egyszer adódnak. Tíz év bizony elég idő ahhoz, hogy különböző pályánkhöz képest az országban szégyel szóródjunk s épen ezért kérem minden iskolatársamat, hogy ezen meghívás tudomásul vételéről, valamint az általa tudott iskolatársaknak foglalkozása s pontos lakcíméről engemet mielőbb értesítsen. Igaz szeretettel: Dr. Polgár Dániel ügyvéd Debrecenben, Piac-utca 42. sz.

*** A Csillag-utcai rablás.** A Csillag-utcai rablás tettesei felett tegnap ítélték az esküdtbíró. A vádlottakat a rablás büntetében mondták ki bűnösnek s a törvényszék Dolnics Holzberger Samut és ifj. Tóth Ferencet 3—3 évi fegyházra, Berki Gyulát 2 évi és 6 hónapi fegyházra, Berki Józsefet 2 évi fegyházra ítélte.

*** Sikkasztás miatt** emelt tegnap panaszt a rendőrségen Pistech Mukury Hajó-utca 9. szám alatt lakó fényképész. Állítása szerint egyik segédje az ő tudta nélkül üzletfeleitől hetven korona negyven fillért folszedett és megugrott a városból. A rendőrség elrendelte a nyomozását.

*** Kör-szolga kerestetik** a polgári-kör részére. 40—45 év körüli, magános egyének f. hó végéig jelentkezhetnek a kör helyiségében, (Piac-u. 7. sz. a.), hol bővebb információk szerezhetők.

*** Tarka színpad.** A Bika-szálloda orfeum helyiségében a tarka színpad személyzete naponta nagy érdeklődés mellett tartja előadásait. A műsornak elsőrendű számai, mint a Toro japán csoport, Keenwood, az ügyetlen jonnglör, az angol táncosnők már csak néhány napig fognak fellépni. Aki még nem látta, az ne mulassa el megnézni. Minden harmadik este új bohózato. ad elő a társulat, melyben Sarkadi igazgatóval együtt a legjobb erők vesznek részt.

*** Több millió kiadó pénz** az ingatlan legmagasabb értékéig, 4 és fél százalékos kamattal 20—65 évre. Értekezhetni a „Hungária” információ irodában, Csapó-u. 12., hol mindenféle ügyekben pontos és megbízható tájékoztató adatik.

*** Új elbeszélések.** A helyi írógárda tehetséges tagja, Vidovich Ernő „Fantom álmai és egyéb elbeszélések” cím alatt megjelent elbeszéléseit a főiskolai Magyar Irodalmi Társulat most adta ki. Az elbeszélések tartalmazó csinos kiállítású kötet ára 2 korona 40 fillér, megrendelhető a szerző címén a kollégiumban.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

pótolhatatlan, természetes hashajtószer.

*** Pehely könnyű,** nyulszőrkalapok, feltűnést keltő ujdonságok, darabja 5, 6, 7 korona. Csak Fenyő Sándornál. Fürdő-saisonra uti bőröndök nagy választékban.

*** Pongyola** 5 frt, Halmágyi Sámuel utóda női és leány-felöltők legnagyobb áruházában, Debrecen.

*** Szeplő, májfoltok, persenések** ellen biztos hatású a Rózsa arckenőcs. Üdeséget, bájít kölcsönöz az arcnak. Tégely ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogeriájában, Debrecen, Kossuth-utca 6.

*** Kitűnő minőségű pörkölt kávé,** 1 kgm 1 f. 40, naponként friss pörkölés: Annák Sándornál, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán.

*** Végkiárúsítás már csak 20 napig tart s azán teljesen feloszlik az üzlet.** Most még mindenféle hangszerek osoda olcsó árban kaphatók, még részletfizetésre is. Komáromi M., Piac-utca 63.

LEGSZEBB KALAPOK FEKETENEL

TÁVIRATOK.

Wekerle a királynál.

Budapest, május 28. Wekerle Sándor kormányelnök mai bécsi útjának rendkívül nagy fontosságot tulajdonítanak a politikai körök. Mondják, hogy a függő kérdések körüli nehézségek eloszlátása végett ment Wekerle a királyhoz. Reggel a szokásos sétáját végezte el Vértessy tanácsos társaságában, azután látogatást tett Beck bárónál, Aerenthal báró külügyminiszternél, délután pedig kihallgatáson volt ő felségénél, akinek jelentést tett a koronázási jubileumról, a horvát nyelvkérdésről, a vasutak fizetésrendezéséről és a folyó ügyekről. A kihallgatás után részt vett Steinbach báró volt pénzügyminiszter temetésén, 5 óraker pedig hazautazott.

Kun Bertalan ünneplése.

Miskolc, május 28. A tiszán-
innyi ref. egyházkerület mai közgyűlésén-ünneplte Kun Bertalan püspököt, aki negyven év óta püspök és 65 év óta lelkész. A püspök igen szép fohászt mondott, hogy a Gondviselés megengedte ily nagy kor elérését, végül pedig megál-
dotta az egész gyülekezetet.

Méregkeverők bűnpöre.

Temesvár, május 28. A knézi méregkeverők bűnpereiben ma a tanúkihallgatások folytak. Sok tanu igen sulyosan vallott Mitsits Szavetára, aki pénzért vette a mérget, hogy az urát elpusztítsa. Még 6 vadlott ügye van hátra.

Nessi Pál szökése.

Budapest, május 28. A sikkasztásért elítélt Nessi Pál, volt 48-as képviselő tudvalevőleg megszökött. Nessi most Angliából levelet irt a kis fia címére, amelyben tudatja vele, hogy kevés a pénze, de Amerikában szerencsét próbál. Ha terve dugába dől, hazajön és leüli a büntetését. Nessi itthon hagyott kis fia 10 éves és most Nessi Gyula (ezelőtt pedig Györfy Gyulánál volt) kéményseprőmester tartja.

Nagy árvíz az Aldunán.

Titel, május 28. Ma a miniszteri biztos engedélyével átvágták a Karas folyó védgátját, hogy Rudolfsgnadot a végpusztulástól meg lehessen menteni. Az éjjel nagy vihar volt. A lakosság az éjszakát a szabad ég alatt, halálos rémület közt töltötte.

Dij a gyilkos fejére.

Temesvár, május 28. A rendőrség Will Károlyné és 2 kis gyermeke lelketlen gyilkosának fejére hatszáz korona díjat tűzött ki.

Idegbajos tanár.

Budapest, május 28. Kőrösi László dr. a Markó-utcai főreáliskola tanára hirtelen megőrült. A tanár hirtelen örült rohamában kirohant az utcára és ott dühöngeni kezdett. Ugy fogtak le a járőrök. A rendőrség átadta a Schmetzer-féle elmeegógyintzetnek. A szerencsétlen a letehetséges tanárok közül való. Hozzáartozói régóta észrevették már rajta, hogy szokatlanul ideges.

Ingatlanok forgalma.

Mocz András és neje Csáki Katalin veszik a debreceni 9166. sztjkvben foglalt Miklós-utca 32. sz. házat Ormós József és nejétől 11,000 kor.

Madai Imre veszi a debreceni 5870. sz. tjkvben foglalt Kigyó-utca 12. számú házat Szondi Lajos és neje Nagy Juliánnától 1600 koronáért.

Ifj. Horvyth Jánosné Papler Etelka veszi a debreceni 7704. sztjkvben foglalt Miklós-utca 28. sz. házat ifj. Horváth Jánostól ajándék címén 4000 kor. értékben.

Fábián Gábor és neje Balázs Róza veszik a debreceni 9238. sz. tjkvben foglalt 938 négyszögöl Boldogfalvi kerti szőlőt Kecskés István és neje Balogh Juliánnától 2600 kor.

Apró hirdetések.

HAZMESTER felvétetik Nyomtató-utca 4. sz.

ELADO házhelyek (300 négyszögöld) a vagongyár mögött. Értekezhetni Páyer utóda üzletében Simonffy-u.

Mindennap frissen
pörkölt kávék
kaphatók
DEUTSCH LAJOS
fűszerkereskedésében.

VÁSZONÁRU

fehérműek, valamint siffonok és paplanpedóvásznak, virágos és oszkos osivatok, damaszt étkező és aszur kávé terítékek, damaszt- és frottír törölközők, törölkendők és nankingok, valamint kész női fehérműek és paplanok

legolcsóbb szabott árban.

Nőruha divat vásznakból mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓÁRUK!

nőruhákra: budai kékfestő voalok, cosmanosi savannah, indis fular, batiszt, atlasz szatin. 120 cm széles sima színes francia batisztok, himzett és aszur batisztok, angol zefírek, és szerbvásznak.

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok, himzett batisztban,

Kész fehérműek

vászon, siffon és batiszt női ingek, nadrágok, hálókötösök és alszoknyák, sima és himzett kész ágybugyvatok, selyem, lüszter és cloth alszoknyák, karton, casmir és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók, hálóingek, gallérok, közelők, nyakkendők, és divat zsebkendők

Brassói szövet

férfi és gyermek ruhákra valamint angol férfi ruhaszövetek, tennis kelmék, nyári mosó szövetek, hozzávaló belésárak, turista ingek

legolcsóbb szabott árban.

férfi ruha szövet mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Napernyők!

francia P. D. jegyű fűzők, arofatyol divatvők, osipke, és selyem sálak, batiszt és osipke gallérok, nyakkendők, koztyúk, gyöngy és bőr divat-táskák, osipke, szalag, selyemkendők

legolcsóbb szabott árban,

Harisnyák, nők, férfiak gyermekek részére állandó nagy választékban.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára
Debrecen, Rózsa utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár

Óriási szőnyeg raktár!

Gyapju függönyök,
Csipke függönyök,
Ágy- és asztalterítők,
Flanell takarók.

! Linoleum gyári árban !

Nagyerdei óriási

VILLAMOS SZÍNHÁZBAN

ma szerdán május 29-én
d. u. 2 órától este 11-ig

Szenzáció!

A kath. gymnasium zászlószentelés ünnepélyének bemutatása óránként.

Óránként gazdag új műsor.

Gyönyörű tiszta, rezgésnélküli új képek!
Mulattató és tanulságos bel- és külföldi felvételek.

Olcsó helyárák:

I. rendű 50 fillér,
II. rendű 30 fillér,
III. rendű 20 fillér.

Suchán Rezső,
tulajdonos.

887

Már kapható 871

idei lépes
Akác méz.
Deutsch Lajos,
hajdum. méhészegylet megbízott elárúsítója.

Hársfalva

gyógyfürdő

Magyar Gleichenberg.

(Bereg megyében)

Vasut-, posta- és távirada állomás.

Gyógyeszközök:

hidegvízgyógyintézet, vasas és égvényes savanyuvíz és fürdők, sós- és fenyőlevegő-kezelési intézet.

Gyógyjavulatok:

Tüdő, gége, torok, gyomor, mindenféle ideg-bántalmak, nehéz légzés, fejfájás és különféle női bajoknál.

Állandó fürdőorvos. Kifő vendéglők. Ujjonnan berendezett lakosztályok. Remek fekvés. Hársfa és tölgyerdők. Prospektussal és egyéb felvilágosítás-szivesen szolgál. **A FÜRDŐ IGAZGA TÖRSÉG.**

Hirdetmény.

Mindazon zálogtárgyak, melyeknek határideje lejárt, május hó 31-én d. u. 3 órákor hatósági kiküldött jelenlétében eladtnak. Különösen figyelmeztetik a t. c. közönség arra, hogy ezen árverésen több briliánt függők és briliánt gyűrűk továbbá nagymennyiségű női felöltők stb. kerülnek árverés alá.
Debreceni kézi zálogkölcson Intézet r.-t.

NAPERNYŐK

óriási választékban

és feltűnő

olcsó árak mellett

BOSZNAY J. és TSA

divatruházában

Debrecen Kossuth-u. 5.

A cégünkkel vásárolt ernyők behúzatát, ha az egy vagy két év alatt elszakad, teljesen díjtalanul újonnan behúztatjuk.

Ha Kőszvényben vagy csuzban szenved, ha reumatikus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

„Tölgyfa balzsam”-ot

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb, kőszvényes vagy csuzos betegségeket, hát és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szaggatásait.

A Tölgyfabalzsam a balzsamok királya,

mert **hatása gyors és biztos.** Mint lob és dagzmat oszlató szer periatlan. — Csak külsőleg használandó egyszerű bedörzsölés által. Egy próba meggyőz arról, hogy a **Tölgyfa balzsam a legjobb szer** a csuz, kőszvény, ülőideg zsába, (ischias) ellen feltalált összes szerek között.

1 üveg Tölgyfabalzsam ára 1 kor. 50 fillér.

Mihalovits Jenő gyógyszerterára Debrecenben.

Apró hirdetések.

Levelezés.

„VÉLETLEN“-nek levele van.

„ÖRÖKRE hálás leszek“ jeligére levél van a kiadóba.

„UNATKÓZO“ jeligére szóló levelet késem átvenni.

Ajánlat.

KIK selyembogár tenyésztással óhajtanak foglalkozni, tudatjuk, hogy a kiosztás már megkezdődött. A tenyésztési akarók jelentkezhetnek boldogfalvai kert 12. szám alatt, hol a bogarat tenyésztésre ingyen kapják. 2471

 Permetezéshez legökéletesebb és legolcsóbb az ország szerinte elősmert legjobb 10 versenyen első díjjal kitüntetett a Veréb István által Debrecen, I. Szappanos utca 10. sz. alatt gyártott pótszabadalmazott „Sugár“ permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadjuk. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

HARISNYÁKÖTŐ IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emílnél Debrecen, Tisza palota. 9118

TÁTRABÁN (Barlangligetén) legszebb helyen fekvő 5 szoba és konyhából álló villa azonnal kiadó. Két családnak teljesen megfelel. Értekezni szóval vagy levélileg Dr Löwinger Anninnal Hajduböszörmény. 2427

EGY jó forgalmu régi bormérés kiadó Cegléd-utca 6. sz. 2488

AKI elvállal egy 6 hónapos gyermeket saját lakásában szoptatni. 18 forintot kap, jelentkezzen azonnal. Kaschó Anna és Társa Divatárus üzlet. Simonffy-utca I szám.

REZGÁLIÓ, jutalon, rafia kötőlék legolcsóbban Glück Izidor fűszer üzletében Péterfia-u. 76. ugyanott természetes málna szörp kapható. 2349

HAJ! HAJ! Hajfonatok, parókák, hajbetétek, copfok, frizettek jutányosan, mindennemű hajmunkákat készít Bocan Ferenc fodrász, Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek. 9409

MEGERKÉZTEK a tavaszi újdonságok divat, mintázott, csikos és ajour harisnyákban olcsó árak mellett Márton Gyula divatüzletében Piac utca 9. 1124-3

SZOTATOS gyerek kado dajkaságba, vállalkozó jelentkezék Vigkdvü Mihály-u. 14 2479

Kereslet.

ASZTALOS tanoncok teljes ellátással vagy fizetéssel felvétetnek Blaskovits és Társa asztalos telep Postakert 4. sz.

CSOMAGSZALLÍTÁSI üzletben egy kézbetűző pénzbeszedő, lehetőleg ovadékképes ember alkalmazást nyerhet, ugyszintén egy jó íású leány. Katz Jakab. 2478

EGY helybeli iparos, oly tisztesség és nőt keres háztartása vezetésére, ki neki és 8 éves gyermekének hűséges gondozója lenne. Tisztességes és jó magaviselete mellett jövője biztosítva lenne. Cim Csillag utca 61., pince lakás értekezhetni d. e. 11-2 óráig és 6 óráig 2480

HAZMESTER egyvuttal boltiszolga, nős, 60 K. havi fizetés mellett felvétetik. Butor üzletben. Piac-u. 71. sz. alatt. 2485

KÉPZETT derék és alj arról lányok azonnal felvétetnek. Kossuth-u. 45. 2482

ELSŐRENDŰ derek varrónő jó fizetéssel azonnali belépésre felvétetik. Simonffy-u. 55.

Eladás.

EGY nagy vas kazán és több rendbeli ablakok és ablakfák eladók Debrecen Szalodában. 2424

SÉTA-kertben szóló 2 villával eladó. Cim a kiadóban. 2265

SZÓLÓKARO kátrányozott eladó — öles nagyságú, értekezni Péntesnél Csillag-u. 14. 2459

HAJNAL-utca 5. sz. vendéglő eladó vagy kiadó. 2168

FÜSZERÜZLET forgalmas helyen berendezéssel eladó vagy kiadó, Cim a kiadóba. 2477

Szolyvai

gyógyviz. 840

Elsőrendű szakérteők vegyelemzése alapján lithon tartalmánál fogva kiváló hatású köszvény-, vese-, hólyagbajoknál, ugyszintén gyomor-, torok-, tüdő-, gégebántalmaknál. Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palackokban.

Vasmentes Könnyen emészthető. Csira mentes

Borral igen üdítő ital.

Megrendelhető:

Uradalmi ásványvizek kezeléségénél

Szolyván (Bereg megye) Telefon 42-55.

Kapható

minden fűszer- és ásványviz

kereskedésben.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Közkívánatra még néhány nap.

A WINKLER-féle
VILLAMOS SZÍNHÁZ
a vásártéren.

M Ű S O R :

Ma, szerdán, 29-én:

1. Felvonulás Kalróban. Eredeti felvétel.
2. Az erdőőr és az orvvadászok. Megható.
3. Egy kaland a szobában. Nevettető felv.
4. Egy ideges szakacs né. Nevettető felvétel.
5. Velencei karnevál. Eredeti felvétel.
6. Szép, ha az embernek ollindere van. Humoros.
7. Az arany bogár. Eredeti felvétel.
8. A vak ember kutyája. Megható.
9. Menet hegyen és vizen. Nevettető felv.
10. Kirándulás a falura. Természeti felvétel 12 részletben.

Holnap, csütörtökön, 30-án:

1. Fizetés napján. Rendkívül humoros.
2. Hentes legény álma. Nevettető.
3. Török basa álma. Fantázia.
4. Modern utonállás automobilon. Eredeti.
5. Vihar a tengeren. Természeti.
6. A vadász álma. Nevettető.
7. Kedélyes kőművesek és a kijátszott. Rendkívül humoros.
8. Botrány egy vonat érkezésénél. Nevettető.
9. Sergius nagyherceg felrobbantása.
10. Szomorú házasság. Megható 15 részben.

Helyárak: I. hely 60 fillér II. hely 40 fillér., III. hely 20 fillér.

8-tól 10-ig szigoruan családi műsor

és 10-től 11-ig férfielőadás.

Tisztelettel
Winkler Lambert,
tulajdonos.

Divatos fekete és színes

NAPERNYŐK.

angol, zefir, selyem és csipke

BLOUZOK

nagy választékban

Kontsek Kornél

női és uri divatruházában

Debrecen, Kossuth-utca 1. szám.

Minták kívánatra készséggel küldetnek.

421

Legszebb és legtartósabb

szobapadló lakk

osaklis

Neumann Gyula

kizárólagos

festékkereskedésében kapható Debrecen,
Hatvan utca 5. sz. I-ső üzlethelyiség.

A „Festék Király“-hoz.

Cimre tessék figyelni.

A József kir. h.-utcai

54 számú uri lakásokat tartalmazóház eladó.

Értesítést ad szivességből

Szilágyi Imre

ügyvéd irodája

Csapó-utca 4 sz.

Zalai Márk tanár

három havi könyvvel szaktanfolyama
felnöttek számára

1907. jun. 3-án nyílik meg.

Tandij 50 konona.

Beiratás: naponta 10-12 óráig. (Városi bérpalota 2. szám. III. kapu 2. emelet.)
899 Nappali és esteli tanfolyam.

Arverési hirdetmény

A „Takarék- és Hitelintézet“ r.-t. zálogházában 1906. évi szept. havában elzalogosított, illetve 1907. március végéig lejárt 11212 12400. sz. arany, 8293-8960 sz. egyéb ingó és a három hónál rövidebb idő alatt lejárt 1137, 1150, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1541, 1602, 1603, 2138 számú zálogtárgyak közül azok, amelylyek ki nem váltattak, vagy megnem hosszabbítottak, 1907. június hó 13-án délután 2 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

900

Az igazgatóság.

SZÖNYEGEK

jutta, spárga, hollandi, kiddermünster tapasztry, veloux, futó és szalon szőnyegek minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butorszövetek és cseppek, viaszkos vászon.

legolcsóbb szabott árban.

ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon-és szőnyeg-áruháza,

Debrecen, Rózsa utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.